

NBA
College voor Beroepsreglementering
Postbus 242
2130 AE Hoofddorp
consultaties@nba.nl

Betreft: Reactie op Consultatie NBA-handreiking 1156: Toesturen accountantsverklaring in het kader van de Wet op de ondernemingsraden (WOR)

De Meern, 31 augustus 2026

Geachte leden van het College,

Met veel belangstelling heeft SRA kennisgenomen van de NBA-handreiking 1156: Toesturen accountantsverklaring in het kader van de Wet op de ondernemingsraden (WOR). We maken graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op het consultatiedocument.

SRA ondersteunt het initiatief om NBA Alert 46 om te zetten in een structurele handreiking. Een handreiking draagt bij aan een consistente toepassing van artikel 31a WOR binnen de accountantspraktijk en biedt accountants duidelijkheid over hun rol en verantwoordelijkheden.

In onderstaande reactie richten we ons met name op de vraag of de Handreiking in alle gevallen voldoende aansluit bij de tekst en strekking van de Wet op de ondernemingsraden (WOR). Naar onze mening wordt op enkele punten een verantwoordelijkheid bij de accountant gelegd die niet rechtstreeks uit de wet voortvloeit.

1. Reikwijdte van de handreiking

In de Handreiking wordt op verschillende plaatsen gesproken over controleverklaringen binnen de reikwijdte van artikel 31a WOR.

Ter bevordering van de leesbaarheid en rechtszekerheid adviseren wij om reeds in hoofdstuk 1 expliciet te verwijzen naar de wettelijke controle zoals bedoeld in artikel 2:393 BW. Daarmee wordt direct duidelijk voor welke opdrachten de verplichting relevant kan zijn en wordt voorkomen dat gebruikers de indruk krijgen dat ook andere assurance-opdrachten binnen de reikwijdte vallen.

2. Typen controleverklaringen bij continuïteitsvraagstukken

De Handreiking richt zich primair op situaties waarin sprake is van een sectie inzake materiële onzekerheid over de continuïteit.

Wij adviseren om in de hoofdtekst nadrukkelijker aandacht te besteden aan situaties waarin een accountant een oordeelonthouding of een afkeurend oordeel verstrekt als gevolg van een continuïteitsvraagstuk. Hoewel deze situaties in de voorbeelden zijn verwerkt, verdient het aanbeveling deze ook expliciet in de toelichting op te nemen. Hiermee wordt beter aangesloten bij de praktijk en wordt de toepasbaarheid van de Handreiking vergroot.

3. Verhouding tussen wettelijke verplichting en geheimhoudingsplicht

Een terugkerende vraag in de praktijk betreft de verhouding tussen de verplichting uit artikel 31a WOR enerzijds en de fundamentele geheimhoudingsplicht van de accountant anderzijds.

SRA adviseert om in de Handreiking nadrukkelijker uiteen te zetten dat de wettelijke verplichting tot verstrekking van de controleverklaring een uitzondering vormt op de geheimhoudingsplicht en uitsluitend ziet op de verstrekking van de controleverklaring zelf.

Hiermee wordt voorkomen dat ondernemingsraden of andere betrokkenen de indruk krijgen dat de accountant tevens bevoegd of verplicht is om aanvullende informatie of verdere toelichting te verstrekken.

4. Verantwoordelijkheden van de accountant bij het ontbreken van een ondernemingsraad

SRA heeft bedenkingen bij de in paragraaf 4.2.4 opgenomen interpretatie van de rol van de accountant indien binnen een onderneming geen ondernemingsraad aanwezig is.

De Handreiking stelt dat de accountant in die situatie het bestuur verzoekt belanghebbende werknemers te identificeren en in overleg één of meerdere werknemers aan te wijzen die voor de toepassing van artikel 31a lid 8 WOR namens de werknemers als ondernemingsraad optreden. Vervolgens zou de accountant het bestuur verzoeken aan de WOR te voldoen.

Naar de mening van SRA ontbreekt hiervoor een expliciete wettelijke grondslag. Artikel 31a lid 8 WOR richt zich op situaties waarin een ondernemingsraad aanwezig is. Indien geen ondernemingsraad bestaat, bevat de WOR naar onze lezing geen verplichting voor de accountant om alternatieve vertegenwoordigers van werknemers te identificeren, aan te wijzen of te laten aanwijzen. Evenmin volgt uit de wet dat de accountant actief moet onderzoeken op welke wijze werknemers alsnog kunnen worden vertegenwoordigd.

Wij adviseren daarom de rol van de accountant te beperken tot de vaststelling dat geen ondernemingsraad aanwezig is. In die situatie vervalt naar onze mening de wettelijke verplichting uit artikel 31a lid 8 WOR en bestaat geen aanleiding om aanvullende verplichtingen voor de accountant te formuleren.

Ook de passage waarin wordt aangegeven dat de accountant in voorkomende gevallen juridisch advies dient in te winnen, achten wij te verstrekken. Indien de wettelijke bepaling niet van toepassing is wegens het ontbreken van een ondernemingsraad, ligt het niet voor de hand om de accountant een aanvullende onderzoeksplicht of juridische verantwoordelijkheid op te leggen.

Naar onze mening leidt de huidige tekst tot een ongewenste uitbreiding van de rol van de accountant buiten hetgeen de wet voorschrijft.

5. Gemeenschappelijke ondernemingsraad (GOR)

SRA heeft daarnaast vragen bij de interpretatie in paragraaf 5.1 ten aanzien van situaties waarin binnen een concern uitsluitend een gemeenschappelijke ondernemingsraad (GOR) aanwezig is.

De Handreiking stelt dat indien binnen een afzonderlijke groepsmaatschappij een materiële onzekerheid ten aanzien van de continuïteit bestaat, de accountant de controleverklaring bij die individuele jaarrekening aan de gemeenschappelijke ondernemingsraad verstrekt. Daarbij wordt verwezen naar artikel 3 lid 3 WOR.

SRA vraagt zich af of deze conclusie rechtstreeks uit artikel 31a WOR kan worden afgeleid.

Naar onze mening dient eerst te worden vastgesteld welke jaarrekening op grond van artikel 31a WOR aan de ondernemingsraad respectievelijk de gemeenschappelijke ondernemingsraad wordt verstrekt. Indien binnen een groep een geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld en aan de GOR wordt verstrekt, volgt daaruit niet zonder meer dat ook de afzonderlijke jaarrekeningen van groepsmaatschappijen aan diezelfde GOR worden verstrekt.

Wanneer een individuele jaarrekening niet op grond van artikel 31a WOR aan de GOR wordt verstrekt, ligt het naar onze mening niet voor de hand dat de accountant gehouden zou zijn de daarbij behorende controleverklaring zelfstandig aan de GOR toe te zenden.

Wij adviseren daarom deze passage nader juridisch te onderbouwen en te toetsen aan de systematiek van artikel 31a WOR. Zonder nadere wettelijke onderbouwing kan de huidige formulering de indruk wekken dat de verplichting van de accountant verder reikt dan de wet beoogt.

6. Inwinnen van juridisch advies

In hoofdstuk 4 wordt verwezen naar het eventueel inwinnen van juridisch advies. SRA acht terughoudendheid op dit punt wenselijk. Indien de toepasbaarheid van artikel 31a WOR helder kan worden vastgesteld en de accountant conform de Handreiking heeft gehandeld, zou het inwinnen van juridisch advies niet als gebruikelijke vervolgstap moeten worden gepresenteerd.

Vooraf voor kleinere reguliere vergunninghouders kan een dergelijke verwijzing onbedoeld de indruk wekken dat juridisch advies in veel gevallen noodzakelijk is, terwijl daarvan slechts in uitzonderingssituaties sprake zal zijn.

7. Praktische uitvoerbaarheid voor accountants

SRA constateert dat de wettelijke bepaling spreekt over het "onverwijld" toesturen van de controleverklaring aan de ondernemingsraad. In de praktijk bestaat behoefte aan meer guidance over wat onder deze term moet worden verstaan.

Wij adviseren daarom om in de Handreiking enkele praktische voorbeelden op te nemen van situaties waarin de accountant geacht kan worden tijdig aan deze verplichting te hebben voldaan. Een dergelijke verduidelijking draagt bij aan een uniforme toepassing van de regelgeving en vermindert interpretatieverschillen.

Tenslotte

SRA ondersteunt de doelstelling van de Handreiking en waardeert de inspanning van de NBA om de bestaande guidance te actualiseren en te verduidelijken.

Wij adviseren echter de passages inzake het ontbreken van een ondernemingsraad en de positie van de gemeenschappelijke ondernemingsraad te heroverwegen. Naar onze mening verdient het de voorkeur om de verantwoordelijkheden van de accountant nauw te laten aansluiten bij de tekst en systematiek van artikel 31a WOR en terughoudend te zijn met interpretaties die verder gaan dan de wettelijke regeling.

Wij zijn vanzelfsprekend graag bereid deze reactie nader toe te lichten. Mochten er op basis van deze reactie nog vragen leven, neem dan gerust contact op met Jirina van Daal, manager Bureau Vaktechniek (jvandaal@sra.nl) / 030-656 6060)

Met hartelijke groet,
namens het SRA-bestuur

Diana Clement AA RA
voorzitter